

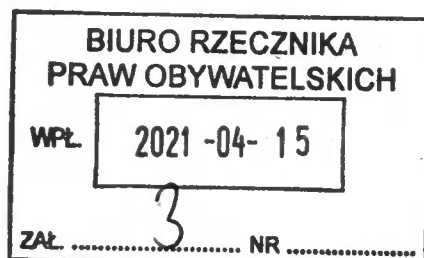
Sąd Okręgowy w Warszawie
XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ul. Czerniakowska 100
00-454 Warszawa

Sygn. akt: XVII Amo 1/21

Data 12/04/2021 r.

W odpowiedzi należy podać sygnaturę akt.

Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

DO R E C Z E N I E

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów doręcza jako wnioskodawcy odpis postanowienia z dnia 8/04/2021 r. w sprawie z wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z udziałem zainteresowanego Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN SA z siedzibą w Płocku o wstrzymanie wykonania decyzji.

Załączniki:

1 odpis

Na zarządzenie sędziego:

st.sekr.sądowy Jadwiga Skrzyńska

Sąd informuje, że strony i ich pełnomocnicy mogą skorzystać z możliwości wskazania swoich numerów telefonów oraz adresów mailowych w celu usprawnienia komunikacji z sądem. Informacje o toku postępowania można uzyskać za pośrednictwem Portalu Informacyjnego.

POUCZENIE

Od doręzonego postanowienia zażalenie nie przysługuje.

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 21 ust. 4 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

Biuro Obsługi Interesantów

Godziny urzędowania:

Pn 8³⁰ - 18⁰⁰, Wt-Pt 8³⁰ - 15³⁰

Tel.: (22) 44 00 727 / (22) 44 00 728

Faks: (22) 44 00 724

Email: boi.gosp@warszawa.so.gov.pl

bip.warszawa.so.gov.pl

Czytelnia akt

Godziny przyjęć interesantów:

Pn 8³⁰ - 17³⁰, przy czym akta wydawane są

do godziny 17⁰⁰

Wt - Pt 8³⁰ - 15³⁰, przy czym akta wydawane są

do godziny 15⁰⁰

Tel.: (22) 44 00 727 / (22) 44 00 728

Email: boi.gosp@warszawa.so.gov.pl

Biuro Podawcze

Godziny urzędowania

Pn 8³⁰ - 18⁰⁰, Wt-Pt 8³⁰ - 15³⁰

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący – **Sędzia SO Małgorzata Perdion-Kalicka**
po rozpoznaniu 8 kwietnia 2021 r. w Warszawie
na posiedzeniu niejawnym
sprawy z wniosku **Rzecznika Praw Obywatelskich**
przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**
z udziałem zainteresowanego **Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN SA z siedzibą w Płocku**

o wstrzymanie wykonania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
z 5 lutego 2021 r., Nr DKK-34/2021

postanawia

na podstawie art. 479³⁰ § 1 k.p.c. wstrzymać wykonanie zaskarżonej decyzji do czasu
rozstrzygnięcia sprawy.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

Na oryginalne elektroniczne podpisy
za zgodność:
Starszy Sekretarz Sądowy
Sądu Okręgowego w Warszawie

Jadwiga Krzyńska

Zasadnicze powody rozstrzygnięcia w sprawie XVII Amo 1/21 niepodlegającego zaskarżeniu, o jakich mowa w art. 357 § 5 k.p.c.,

Decyzją z 5 lutego 2021r nr DKK-34/2021 Prezes Urzędu Ochrony Kontroli i Konsumentów udzielił zgody na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez PKN Orlen SA kontroli nad Polska Press sp. z o.o.

Rzecznik Praw Obywatelskich (dalej też jako RPO) działając w oparciu o przepis art. 14 pkt 4 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich w zw. z art. 7 oraz art. 60 k.p.c. (przyznającymi mu uprawnienia procesowe prokuratora) zaskarżył powyższą decyzję, wnosząc w dniu 5 marca 2021r, odwołanie od decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (odwołanie k. 6)

Niezależnie od powyższego w dniu 8 marca 2021r RPO wniósł bezpośrednio do SOKiK wnioski o wstrzymanie wykonania przedmiotowej decyzji, w tym ustanowienie zakazu wykonywania przez PKN Orlen SA lub podmioty od niego zależne jakichkolwiek praw udziałowych z udziałów przysługujących PKN Orlen SA w spółce Polska Press Sp. z o.o., w szczególności prawa głosu z udziałów.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 18 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej jako uokik) Prezes UOKiK, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Zasadniczo każda decyzja Prezesa UOKiK, w tym także dotycząca wydania zgody na koncentrację może zostać zaskarżona do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej też jako SOKiK) poprzez wniesienie odwołania od tej decyzji (art. 81 uokik). Odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK może wnieść każda z stron postępowania toczącego się przed Prezesem UOKiK, a ponadto na zasadach ogólnych także Prokurator oraz Rzecznik Praw Obywatelskich, którego uprawnienie do działania we wszystkich sprawach toczących się w oparciu o przepisy k.p.c. należy wywieść z art. 14 pkt 4 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (może on żądać wszczęcia postępowania w sprawach cywilnych, jak również wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu - na prawach przysługujących prokuratorowi) w zw z art. 7 i art. 60 k.p.c. (w toku postępowania administracyjnego zastosowanie znajdują odpowiednio przepisy 182 k.p.a. i nast.).

Konsekwencją przyznania RPO prawa do wniesienia odwołania od decyzji Prezesa UOKiK jest także, przysługujące każdemu podmiotowi wnoszącemu odwołanie od decyzji administracyjnej, uprawnienie wynikające z art. 479³⁰ k.p.c., dotyczące żądania wstrzymania wykonania decyzji Prezesa Urzędu przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów. W myśl powołanej regulacji w przypadku wniesienia odwołania od decyzji, SOKiK może na wniosek strony, która wniosła odwołanie, wstrzymać wykonanie decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Przepis ten nie określa sytuacji w jakich może nastąpić wstrzymanie wykonania decyzji ani kryteriów jakim należy się kierować przy rozpoznawaniu wniosku. Zatem kwestia ta uzależniona jest jedynie od okoliczności sprawy, a Sąd posiada dyskrecjonalne uprawnienie do rozstrzygnięcia tej kwestii kierując się jednak ogólnymi zasadami wymiaru sprawiedliwości obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. Można jedynie przyjąć, że posiłkowo dla rozpoznania wniosku dopuszczalne jest odwołanie się do kryteriów podobnej regulacji zawartej w art. 479⁶³ k.p.c. W myśl tego przepisu, dotyczącego jednak decyzji wydawanych przez organ regulacyjny, sąd może wstrzymać wykonanie decyzji, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że literalnie treść przepisu art. 479³⁰ k.p.c. nie uzależnia możliwości złożenia wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji od nadania tej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, chociaż najczęściej tego typu wnioski są immamentnie związane z rygorem natychmiastowej wykonalności.

Ze stanu faktycznego niniejszej sprawy wynika, że mimo braku rygoru natychmiastowej wykonalności, strona postępowania PKN Orlen, wobec uwzględnienia jej wniosku w całości, a w konsekwencji braku po jej stronie interesu w zaskarżeniu decyzji Prezesa UOKiK, mogłaby dążyć do wykonania decyzji, która jednak wobec jej zaskarżenia przez RPO nie powinna podlegać wykonaniu.

Nieuwzględnienie więc wniosku RPO mogłoby doprowadzić do wykonania przez PKN Orlen decyzji nieostatecznej, bo zaskarżonej przez uprawniony do tego organ, co zasadniczo nie powinno mieć miejsca w demokratycznym państwie prawa, szczególnie w sytuacji, gdy ani z przepisu ustawy ani z decyzji organu nie wynika, że wolą bądź ustawodawcy bądź organu antymonopolowego było wykonywanie decyzji nieostatecznej, która w toku kontroli sądowej może zostać zakwestionowana, a która w razie jej wykonania potencjalnie może wyrządzić niekorzystne skutki dla konkurencji.

Powoływany przez organ oraz zainteresowanego PKN Orlen przepis art. 97 uokik, który nakazuje przedsiębiorcom, którzy chcą dokonać koncentracji, powstrzymanie się od dokonania koncentracji do czasu wydania decyzji przez Prezesa UOiKK, literalnie wprawdzie odnosi się tylko do etapu postępowania administracyjnego zakończonego zgodą organu na koncentrację, niemniej jednak nie można abstrahować od jego treści przy dokonywaniu wykładni systemowej art. 479³⁰ k.p.c.

Zdaniem Sądu fakt zaskarżenia decyzji organu wyrażającej zgodę na koncentrację do Sądu, powinien skutkować także powstrzymaniem się przedsiębiorców od dokonania koncentracji, o ile oczywiście zostanie złożony wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji. Przyjęcie więc literalnej wykładni art. 97 uokik, według której koncentracja, z chwilą wydania zgody przez organ, nie może zostać wstrzymana w żadnych okolicznościach, w szczególności także w sytuacji zaskarżenia decyzji wyrażającej zgodę na koncentrację, wyłączałoby w istocie kompetencję Sądu OKiK do rozstrzygania sprawy wywołanej wniesieniem odwołania od decyzji, lub czyniłoby ją co najmniej bezskuteczną.

Zasadniczo w powołanym przepisie art. 97 uokik chodzi bowiem o to, aby nie nastąpiły negatywne skutki rynkowe wynikające z koncentracji dokonanej przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy. Zasadę tę należy odnieść zarówno do rozstrzygnięcia organu jak i rozstrzygnięcia Sądu, w sytuacji zaskarżenia decyzji. Przyjęcie odmiennej wykładni, ograniczającej zastosowanie tej zasady tylko do etapu postępowania administracyjnego, mogłoby prowadzić w istocie do niemożności wykonania niektórych z możliwych rozstrzygnięć sądu przewidzianych w art 479^{31a} k.p.c. tj. wyroku zmieniającego decyzję i zakazującego dokonania koncentracji, lub uchylającego decyzję (co z kolei mogłoby się wiązać z koniecznością ponownego rozpoznania wniosku o zgodę na koncentrację przez Prezesa UOKiK). Przy czym w świetle treści art. 479^{31a} § 1 i 3 k.p.c. na obecnym etapie postępowania nie można wykluczyć żadnego z przewidzianych w tym przepisie rozstrzygnięć Sądu, łącznie także z oddaleniem odwołania.

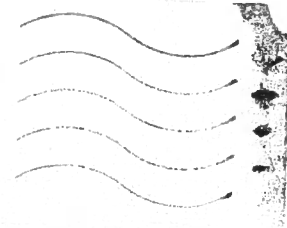
Zatem faktyczne dokonanie koncentracji na obecnym etapie postępowania, tj. wniesienia odwołania od decyzji wyrażającej zgodę na dokonanie koncentracji, udaremniłoby ewentualne wykonanie wyroku, o ile prowadziłby on do odmowy zgody na dokonanie koncentracji lub co najmniej do ponownego rozpoznania wniosku o zgodę na koncentrację.

Należy przy tym mieć na względzie okoliczność, że instytucja kontroli koncentracji przedsiębiorców ma bezwzględnie prewencyjny charakter i zdaniem Sądu musi on być zagwarantowany także na etapie trwania postępowania sądowego, w razie wniesienia

odwołania od decyzji wyrażającej zgodę na koncentrację. Zachowanie uprzedniego charakteru kontroli koncentracji możliwe jest jedynie wówczas, gdy przedsiębiorcy utrzymają koncentrację na etapie zamiaru przez cały okres niezbędny do jej oceny przez uprawniony do kontroli koncentracji organ, a więc zarówno Prezesa UOKiK jak i Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Oczywiście jest przy tym, że o ile czynność prawna, na podstawie której koncentracja miała nastąpić, zostałaby dokonana przed wydaniem orzeczenia wstrzymującego wykonanie decyzji, to przedsiębiorcy mający zamiar dokonać koncentracji winni powstrzymać się od jej wykonywania, a w konsekwencji w sytuacji przejęcia kontroli poprzez nabycie 100% udziałów w kapitale zakładowym przejmowanego przedsiębiorcy, tak jak to ma miejsce w sprawie niniejszej, powinni powstrzymać się od wykonywania jakichkolwiek praw udziałowych z nabytych udziałów w kapitale zakładowym (podejmowanie wszelkich czynności w warunkach zawieszenia wykonania decyzji może nieść negatywne skutki wynikające z nieważności czynności prawnych). Tylko taka wykładnia przepisów i zastosowanie się do niej przez przedsiębiorcę dokonującego koncentracji pozwoli na rzeczywistą realizację prawa strony (tu RPO) do sądu, w szczególności dokonania oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji przez niezawisły sąd.

Przy czym zdaniem Sądu uprawnienia przewidziane dla Prezesa UOKiK w art. 21 uokik, w szczególności przewidziane tam środki tzw. restytucyjne nie odnoszą się, jak wskazywał na to PKN ORLEN, do sytuacji w której to Sąd ewentualnie uchyla lub zmienia decyzję organu, ale do sytuacji gdy decyzja była wykonywana jako prawomocna (np. nie była zaskarżona do SOKiK). Powołany przepis dotyczy sytuacji, w których to Prezes UOKiK uchyla swoją własną decyzję o wyrażeniu zgody na koncentrację, a nie sytuacji, w których do uchylecia decyzji Prezesa UOKiK dochodzi w wyniku orzeczenia Sądu. Zdanie pierwsze przepisu art. 21 ust 1 uokik wprost wskazuje, że dana regulacja odnosi do Prezesa Urzędu, który w opisanych w przepisie sytuacjach, może uchylić własną decyzję.

Błędna jest także dokonana przez zainteresowanego wykładnia art. 81 ust 3 uokik, z którego treści wywodzi on przedwczesność wniosku RPO. Przepis ten wprawdzie wprowadza możliwość uwzględnienia przez organ odwołania w ramach tzw. autokontroli, niemniej jednak nie pozbawia to wnoszącego odwołanie złożenia wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji, gdyż żaden przepis ustawy nie uzależnia możliwości rozpoznania wniosku od upływu terminu w jakim organ musi przedstawić odwołanie SOKiK (3 miesiące), a tym samym upływu terminu na dokonane autokontroli.

Sąd Okręgowy w Warszawie
XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
ul. Czerniakowska 100
00-454 Warszawa

OPLATA POBRANA - TAXE PERCUE POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. nr WZP-43-46/2018 F
Nadano w PP/UP Warszawa 36
Dnia: 12/04/2021

PRIORYTET

Sygn. akt: XVII Amo 1/21

JS

**BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH**

WPL. **2021-04-15**

ZAL. NR

POLECONA-E

Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 WARSZAWA
POLSKA

32